

RENCĒNU ZIŅAS

1998. gada jūlijs – augusts **Nr. 3**

Rencēnu pagasta informatīvais biļetens

RENCĒNU PAGASTA PADOMĒ

Rencēnu pagasta padomes sēdē pagasta padomes priekšsēdētājs K. Sedvalds atskatījās par veiktajiem darbiem sēžu starplaikā, kā arī pastāstīja par redzēto Norvēģijā, kur bija pašvaldību arodbiedrības organizētā pieredzes apmaiņas braucienā.

Ņemot vērā to, ka pagasta budžeta kontā uz 12.08.98. ir 400 latu, padome pieņēma lēmumu neizskatīt iesniegumus par pabalstu piešķiršanu. Pabalstus piešķirt tikai saskaņā ar iepriekš pieņemtajiem lēmumiem.

Padome izskatīja arī jautājumus par atteikšanos no pirmpirkuma tiesībām.

Lai sakārtotu pagasta ceļus padome nolēma iegādāties rotējošo plaujmašīnu no Česu SIA «Meistars» par 620 Ls ceļmalu applaušanai. Naudu plaujmašīnas iegādei izmantot no speciālā budžeta līdzekļiem, kas paredzēta ceļu uzturēšanai.

Nākošā padomes sēde 09.09.98.

K. Sedvalds

Rencēnu pagasta padomē strādāju no 1994. gada. Atbildu par dzimtsarakstu nodaļas darbu, par iedzīvotāju pierakstīšanas un izrakstīšanas, zemes nodokļa aprēķināšanu, pašvaldību dzīvojamo māju privatizācijas darbu, esmu pagsttiesas sēžu protokoliste.

Īsumā par darbiem, kuru veicu:

1. Dzimtsarakstu nodaļas darbs.

Jūnijā savas Zelta kāzas svinēja Dzidra un Helmuta Baldiņi. Priecājos par cilvēkiem, kuri 50 gadus savā ģimenē ir spējuši saglabāt ticību un mīlestību.

2. Iedzīvotāju reģistrācija.

Mūsu pagastā šobrīd ir 1934 iedzīvotāji. Virieši – 922, sievietes 1012. Ir beigusies Latvijas Republikas pasu maiņa. Pases vēl nav nomainījuši 26 cilvēki. Gribu atgādināt, ka nomainot pasi, tajā jāiespiež zīmogs par pierakstīšanos. Valsts nodeva Ls 1,- jāmaksā tikai par pirmreizēju pierakstīšanos, nepilsoņiem arī mainot pasi.

3. Pašvaldību dzīvojamo māju privatizācija.

Ir uzsākta 22 pašvaldības bilancē esošo dzīvojamo māju, t.sk. arī tā saucamo "paju māju" privatizācija. Dokumentācija pilnībā

sagatavota ierakstīšanai Zemesgrāmatā ir 2 paju mājām – Sauleskalni un Nākotnes iela 2. Ja kāds no šo māju dzīvokļu īpašniekiem vēlas nostiprināt savu īpašumu Zemesgrāmatā, tad Jums ir nepieciešami šādi dokumenti:

- 1) izziņa no privatizācijas komisijas,
- 2) inventarizācijas lieta dzīvoklim,
- 3) īpašumu apliecināošs dokuments,
- 4) nostiprinājuma lūgumraksts.

Sīkāka informācija pa telefonu 59188, vai uz vietas pagasta padomē.

4. Zemes nodoklis.

Šogad nekustamā īpašuma (zemes) nodokli jāmaksā šādos termiņos: 15.03., 15.05., 15.08., 15.11. Lielākā daļa nodokļu maksātāju to arī ievēro. Taču ir arī tādi zemes lietotāji, kuri zemes nodokli nav maksājuši no 1994. gada. Piemēram, par 1997. gadu palika nemaksāti aptuveni 3000 latu.

Akcizes saņemšanai dati par lauksaimniecībā izmantojamo zemi ir iesniegti Valsts ieņēmumu dienestā. Tāpēc papildus izziņa no pagasta padomes nav vajadzīga.

Aleksandra Ločmele

ZEMES LIETAS PAGASTĀ

Zemes reformas pirmā kārtā Rencēnu pagastā pabeigta 1997. gadā.

Uz šo brīdi Rencēnu pagastā ir izveidotas 342 zemnieku saimniecības (206 no tām noformējušas īpašumu), 219 piemājas saimniecības (144 no tām noformējušas īpašumu) un 119 individuālās apbūves zemes (7 no tām noformējušas īpašumu).

Piecos gados īpašuma tiesības ir nokārtojuši 2/3 zemes lietotāju. Nākošā gada laikā tās jānoformē 1/3 zemes lietotāju. Neieteiktu atlikt īpašuma formēšanu uz pēdējo brīdi, jo mežu vērtēšanu, zemes vērtēšanu un māju inventarizāciju nevar veikt vienā dienā. Arī pie īpašuma ierakstīšanas Zemesgrāmatā veidosies rindas. 1999. gadā beidzas sertifikātu izmantošanas termiņš.

Rencēnu pagasta pašvaldība ir saņēmusi lietošanā 38,5 ha Rencēnos un 28,9 ha lauksaimniecība izmantojamo zemi Lizdēnos. Šo zemi izmanto Rencēnu un Lizdēnu iedzīvotāji personīgām palīgsaimniecībām.

Lai nokārtotu attiecības starp zemes izmantotājiem un pašvaldību, kā arī lai noskaidrotu «mirušās dvēseles», pašvaldība sākot ar 1997. gada rudeni sāka slēgt ilgtermiņa zemes nomas līgumus. Ir plānots līdz šā gada 1. novembrim noslēgt nomas līgumus ar līdzšinējiem zemes izmantotājiem par visu pašvaldības zemi.

Pēc 1. novembra zemi par, kuru nebūs noslēgts nomas līgums, uzskatīs par brīvu un piedāvās citiem iedzīvotājiem.

Lai noslēgtu nomas līgumu, jāpiesakās otrdienās un piektdienās pie mērnika Rencēnu pagasta padomē. Par nomas līguma slēgšanu nav jāmaksā.

Pirms nomas līguma noslēgšanas ir jāsamaksā zemes nodoklis par 1997. un 1998. gadiem.

VZD Kadastra daļas vec. inspektors:
J. Plūme

LAURSAIMNIECĪBA

Rencēnu pusē ražas novākšanu veic pieci kombainieri – Andrejs Timčuks, Raivis Ulmanis, Guntis Lācis, Druvis Aumeistars, Aigars Lācis. Lielākā platība – 7 ha rudzi ar ražību 27 cnt/ha nokulta Modrim Ulmanim. Pagastā uz 28.08. novākti graudaugi ap 40 ha no 1500 ha. Domāju, ka visas iesētās platības šoruden nevarēsim novākt sliktā laika apstākļu dēļ. Graudi sāk dīgt zemē – vārpās. Diemžēl, sadīguši rudzi vai citi graudi pārtikai vairs neder. Labībā daudz melnie graudi, sevišķi gar lauku malām. Šogad tam bija labvēlīgs laiks. Ne ar kādu kodni tos apkarot nevar. Attīrīt melnos graudus ļoti grūti. Jāatceras, ka šādus graudus nedrīkst izēdināt lopiem.

Zemniekiem būs problēmas ar sēklas materiāla sagatavošanu gan graudiem, gan kartupeļiem. Neparasti daudz, kartupeļu laukos bojātu bumbuļu, arī tajos, kas labi kopti, migloti.

Daudzviet kartupeļus rokot, tie tiek burtiski celti laukā no dubļiem. Šoruden nevajadzētu kartupeļus uzreiz pēc novāk-

šanas likt pagrabos, vismaz nedēļu vai 2 paturēt stīrpās, pārslasīt un tad iezieņot. Par cik lietainās vasaras dēļ daudziem nav izdevies sagatavot pietiekamā daudzumā sienu – jācenšas savākt vasarāju salmus. Mēslos un koptos laukos to lopbarības vērtība būs augstāka kā sliktam sienam.

Augusts – pēdējais vasaras mēnesis. Dienas kļūst īsākas, kulšanai paliks tikai dažas stundas dienā. Būsim izpalīdzīgi, saprotoši un iecietīgi viens pret otru! Visi jau bijām pieraduši pie karstām vasarām un siltiem, saulainiem rudeniem.

Uz 10. septembri vajadzētu būt iesētiem ziemājiem. Grūti prognozēt, ko un cik paspēsīm šoruden izdarīt, jo patreiz ir uzarti tikai 15 ha zemes. Nedaudz vairāk skaidrības ir graudu iepirkšanā, jo, beidzot, arī valsts ir nosaukusi savas graudu cenas, tās nav augstas, bet arī pasaules tirgū graudu cenas ir ap 60 – 65 latu tonnā. Pēdējos 2 gadus graudu cena ir ievērojami kritusies, tad cerēsim, ka nākošgad tā palielināsies.

Armands Elstiņš - agronoms

KLĀT ĪSTAIS LAIKS MEŽA KULTŪRAS KOPŠANAI

Lielākā daļa jūnija, jūlija un augusta ir pagājuši kā rudeni. Ieilgušās lietavas un mērenā gaisa temperatūra dara savu darbu. Mežā ienākusies pamatīga sēņu un ogu raža. Nešaubos, ka lielākā daļa no Jums nepaslinkoja un sagatavoja meža veltes ziemas krājumiem. Bet mežā aug ne tikai sēnes, pateicoties pietiekošajam mitrumam, šogad ļoti labi ir izaugušās pavasari stādītās priedītes un eglītes, kas jau ir izdzinušas pamatīgus jaunus dzinumus. Tagad tik ir īstais laiks ķerties klāt meža kultūru kopšanai, kas ir nepieciešama, lai kociņi uztvertu pēc iespējas vairāk gaismas. Atkarībā no aizzēluma pakāpes kultūras var kopt gan ar rokas instrumentiem – izkapti vai raukli, gan ar motorinstrumentiem – krūmgriezi. Lai meža kultūru varētu uzskaitīt kā izkoptu, tad ap vēlamās koku sugas kociņiem – 80 cm diametrā jābūt pilnībā nopļautai zālei un nevēlamās koku sugas sējeņiem un atvasēm. Meža kultūrās rudeni veic tehnisko pieņemšanu. Tehniski pieņemamas ir izkoptas kultūras, kurās projektētās koku sugas kociņu skaits ir ne mazāk kā 90% no projektētā kociņu skaita. Neizkoptas kultūras tehniski nepieņem, līdz ar to izcirtums tiek uzskatīts kā neapmežots.

Tāpat pašlaik arī jākopj jaunaudzis, kurās jāatstāj tikai vēlamās koku sugas kociņi tā, lai tie būtu vienmērīgi izvietoti visā platībā.

Jāsarosās ir arī tiem mežu īpašniekiem un lietotājiem, kam nākošpavasir jāapmežo izcirstās platības ar priedi un egli, jo pašlaik mūsu mežniecības teritorijā strādā augsnes sagata-

MEŽSAIMNIECĪBA

votājs. Tie mežsaimnieki, kas iepriekšējos gados ir izmantojuši šā augsnes sagatavotāja pakalpojumus, jau ir izjutuši priekšrocības meža apsaimniekošanā. Tādēļ iesaku izmantot šādu iespēju un sagatavot augsni cirmsmās savlaicīgi.

Rencēnu mežniecības mežsargs
Voldemārs Goba

SPORTS

Tā kā vasara ir atvaļinājumu un aktīvās atpūtas laiks, tad pēdējais laiks būtu padomāt par sevi un savu veselību, izkustinot iesīkstējušos kaulus un padzenājot kādu uzkrājušos tauku pikucīti.

Tā 17. jūnijā Valmieras pagasta «Krāčos» atpūtas un sporta bāzē norisinājās Valmieras virsmežniecības meža darbinieku spartakiāde. Sacensībās piedalījās visas 10 mežniecības ar savām komandām un virsmežniecības komanda. Sacensības norisinājās vairākās disciplīnās: makšķerēšanā, basketbola soda metienos, šautriņu mešanā, divās dažādās veiklības stafetēs, mežziņu veiklības autobraukšanā, volejbolā kā arī alus šķirņu noteikšanā – degustēšanā.

Augstvērtīgākos rezultātus rencēnieši individuālajā vērtējumā ieguva makšķerēšanā ar pludinmakšķeri – G. Aumeisters 2. vieta, alus šķirņu noteikšanā – degustēšanā – U. Pētersons – 2.–6. vieta, mežziņu veiklības autobraucienā – J. Rudītis

5. vieta. Komandu sporta veidos labi veicās futbolā, kur sacentās divas komandas: Ziemeļu reģions pret Dienvidu reģionu, kurā tika iedalīti arī Rencēni. Pateicoties spīdošai dienvidnieku vārtusarga – I. Boķa un uzbrucēja – J. Rudīša juniora darbībai, laukumā spēle beidzās ar Pasaules čempionāta finālmača cienīgu rezultātu 3:0 dienvidnieku labā. Līdz ar to arī rencēniešiem tika ieskaitīta 1. vieta futbolā.

Volejbolā sacentās trīs komandas – Valmieras, Mazsalacas un Rūjienas. Rencēni kopā ar Rūjienas, Rūjupes un Naukšēnu mežniecību pārstāvjiem veidoja Rūjienas komandu, kas pārspējot gan valmieriešus, gan mazsalaciešus ierindojās 1. vietā.

Kopvērtējumā saskaitot visus punktus, mūsu mežniecības komanda izcīnīja godpilno 4. vietu aiz spēcīgajām Naukšēnu, Mazsalacas un Rūjupes komandām.

Novēlot arī Jums patīkami atpūsties un izkustēties no Jums atvados līdz nākošreizei!

Rencēnu mežniecības mežsargs
Voldemārs Goba

PASTNIECEI BRIGITAI TRĒZIŅAI – JAUNS VELOSIPĒDS

Bijām priecīgas, kad mūsu pastniece Brigita Trēziņa, darba vajadzībām, saņēma jaunu velosipēdu – stāsta Rencēnu pasta priekšniece. ANITA PUTNIŅA. Sprotam, ka tā ir ne tikai kā atzinība mūsu darbam, bet mazliet arī politiskā aktivitāte no partijas «Latvijas ceļš» puses. Lai kā tas arī nebūtu – paldies Satiksmes ministram Vilim Krištopānam un deputātam Kārlim Leiškalnam un,

kaut mūs visus – sakaru sistēmā strādājošos, atcerētos biežāk! Rencēnu pastā strādājam trīs – pastniece Brigita Trēziņa, Sandra Lase un es. Darba netrūkst. Ikdienā, pagastā dzīvojošām ģimenēm, piegādājam laikrakstus un žurnālus. Katrai pastniecei dienā jāmēro vairāk kā 20 km garš ceļš. Pastā maksājam pensijas, bērnu pabalstus, pieņemam komunālos maksājumus un do-

dam iespēju par pieņemamām cenām iegādāties dažādas saimniecības, parfimērijas u.c. preces. Domāju, ka mums, pasta darbiniecēm ir pati ciešākā un dzīvākā saikne ar pagasta iedzīvotājiem. Iecienītākie laikraksti ir «Liesma», «Lauku Avīze», žurnāls «Praktiskais Latvietis». Protams, pērk un lasa arī citus preses izdevumus, cik un ko katrs var atļauties.

LIZDĒNOS

Šogad labības plaušanu un kulšanu sākām 13. augustā (1997. g. 5. augustā). Mūspusē strādā 4 LKS «Saimnieks» kombaini, kurus vada Dainis Zukurs, Valdis Ločmelis ar dēliem, Egils Zariņš un Aivars Kalniņš. Visi kombainieri ar praksi un pieredzi šajā darbā. Pirmie graudi šogad nāca no Imanta Dulberga – ziemas kvieši, Jura Liepiņa, Visvalda Āboliņa – mieži un no Valmieras pagasta zemnieka Ojāra Puķiša laukiem – rudzi. Ražība – laba, graudu mitrums no 20 – 28%. Rudens ir smags, esam kombainējuši 13., 21. un 24. augustā dažas stundas dienā, kopējais graudu ievākums uz 28.08. 74770 kg, – maz, pagājušajā gadā šajā laikā bija nokultas 429 t graudu, t.sk. 119 t uzreiz tika ieliktas klēti, jo graudi bija sausi un tīri. Pagājušajā gadā graudu mitrums bija lielākoties zem 20 % kaltes pakalpojumi daudziem nebija nepieciešami. Šogad ir pilnīgi cita situācija. Zemnieki ir norūpējušies un neziņā – vai visu iesēto maz izdosies novākt, graudi vārpās sāk dīgt no pārlietu lielā mitruma, lauki – slapji, neizbraucami, augušas arī pakalpojumu cenas, galvenokārt, uz elektrības, degvielas un rezerves daļu rēķina.

Taiga Bresle – klētniece

Lizdēnu bērnudārzs ir kārtībā un varam uzņemt bērnus kaut šodien – tā 17. augustā stāsta vadītāja **LIGITA KĀRKLIŅA**. Vasaras atvaļinājuma laikā nereti esam nākušas darbā un nopietni strādājušas. Pavisam bērnudārzā esam 7 darbinieces un katra labi pārzina ne tikai savu tiešo darbu, bet, piemēram, Anna Eglīte ir speciāliste telpu remontdarbos, sevišķi, krāsošanas jautājumos. Ir labi, ka tādi zinoši cilvēki palīdz ne tikai ar padomu vien. Šovasar pašas krāsojam telpas, guļamistabas, skapišus, spēļu laukuma atribūtiķus. Vectētiņš Ansis Serģis «pukstēdams» vien skaisti saremontēja «automašīnu», imitēto laivu un citas lietas. Ivars Jeručenoks daudz darija laukuma sētas sakārtošanā. Pašas darbinieces veicam telpu un spēļu laukuma māksliniecisko noformēšanu. Mēs to protam. Daudz mīluma ielikts katrā darbiņā, ko esam darijušas un ar prieku gaidām savus audzēkņus.

Paldies manām darba kolēģēm, bērnu vecākiem un citiem labiem cilvēkiem, kuri mums līdzējuši jaunā mācību gada pirmo darba dienu – 1. septembrī sagaidīt kā gaišus svētkus!

Lizdēnu amatnieki (1935 – 1945)

Tolaik ap Lizdēniem ir labi koptas zemnieku viensētās – Plītas, Priedkalni, Veiknēri, Piķi, Šķērsti, Griķi u.c. Zirgvilkmes pajūgos zemnieki ved pienu uz Lizdēnu krejotavu. Te kuļ sviestu lielās koka kuļmucās, gatavo ļoti garšīgu eksportsviestu.

Kurpnieks Simanis labo apavus, gatavo arī jaunus jēlādas zābakus. Darbnīca atrodas lazdu alejas galā. Aizgājusi ar savu cauro zābaku, somu pie meistara, vēroju kā viņš veikli iesit koka speilas, lai turētos zoles. Kad meistars atbrīvojas no iesāktā darba, apskata manus apavus un pasaka, kad jānāk pēc salabotiem. Meistara nelielā telpa ož pēc ādām. Ieģērētās ādas – plauktos, ir šujmašīna, ileni, āmuriši, diegi un koka liestes. Ādas gan laikam ģērētas Jostsonu ādu, ģērētavā vai nu Valmierā vai Rūjienā. Šuvējas Lizdēnos atceros divas – Virpuļu Elza un Zelma Dulberga invalide Lizdēnu skoliņā, kur šūdina savas kleitas. Veļas šūšanai māte pārved šuvēju no Rencēniem. Audumu māte auž pati mājās stellēs.

Skroderis Leimanis Bēršu kalniņā ar vienu izstabu, pašuj arī dažu labu kažoku, zēniem uzvalkus. Spalvas spilveniem plucina atraitne Matilde Gailis Apiņkalnā.

Ceļu meistari Kārlis un Jānis Miķelsoni dzīvo Rencēnos.

Kalējs apkaļ zirgus smēdē Lizdēnu centrā. Smalko darbu galdnieks ir Zelteru Kārlis galdnieku darbnīcā.

Māla blodas gatavo Mūrniekos. Bieži redzu Bišofu Viļa raibo zirdziņu ejam aiz kārts pa apli. Ziemās, no Bēršām pieved mālus, kamēr ragavu ceļš. Braucot caur Ķīļiem, kādas piciņas mālu izkrit. No tiem taisu māla pīlītes, mājiņas, dzīvniekus.

Mana tēva, Antona Muzikanta, darbnīcā Ķīļos ir pakalpojumi zemniekiem, kā gaters, dēļu ēvelēšana, dzirnavas. Ķīļos ir gatavotas lauksaimniecības mašīnas.

Jautāju tagadējiem lizdēniešiem – kādas? Ja atbildēs, var nākt pavizināties ar laivu pa Ķīļu – Lizdēnu ezeru.

Daudzus gadus man nebija ļauts dzīvot Lizdēnos.

Ceru, ka Rencēnu Ziņas dos informāciju par amatnieku pakalpojumiem pagastā; kā frizieris, fotogrāfs, kur salabot piena mašīnu vai sacinnēt spainīti.

Gribētos, lai vēl kāds padalās atmiņās par tā laika amatniekiem, un atsaucieties, un pastāstiet par sevi tagadējie amatnieki!

M. Vucēna
29.08.98.

**LKS «Zemīte» Piķu fermā ir Latvijas brūnās
tīršķirnes ganāmpulks – 100 govīs.**

Attēlā: fermā strādājošo kolektīvs.

Vidū – vetfeldšere Gunta Miškalo un grāmatvede
Edīte Leitlande sarunājas ar slaucēju (no labās)
Anitu Bauģi, gani Jutu Simanoviču ar palīgu Imantu,
brigadieru Jāni Sunepu, slaucējām Silviju Breidaku ar
mazmeitu un Solveigu Vibuli ne tikai par darba lietām,
bet arī par to ko raksta RENCĒNU ZINĀS.

Ir pagājuši vasaras saulgrieži un siena laiks. Rencēnu pagasta kādreizējās «Zelta druvas» zemniekiem šī vasara sagādājusi ne mazums galvas sāpes, jo zāle pārauga, katru dienu kritās tās kvalitāte, līdz ar to cietis ganāmpulka produktivitāte un veselība. Šogad, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, zemnieki vairāk gatavo skābbarību rulonos. Ja zemniekiem būs vēlēšanās, rudenī lopbarības krājumus varēs papildināt ar melasi. Tiem zemniekiem, kuri nopietni domā par ganāmpulka izkopšanu, kvalitatīvas lopkopības produkcijas ražošanu, liellopi atrodas pārraudzībā, slaucamām govīm tiek vests cilts darbs.

Mums nav daudz tādu zemnieku, kuriem ir 10 un vairāk slaucamās govīs. Tādi ir: Māris Kājiņš, Vilnis Bemberis, Oskars Mincāns un Māris Garselis. No kopējā govju skaita šie ganāmpulki sastāda 49 % un mazie ganāmpulki, kam vairāk par 5 govīm – 51%. Vidējā ražība no govīs ir pāri par 4000kg piena, tā ir augstāka kā iepriekšējā gadā, tauki – 4,49%, olbaltums – 3,11%. Ir 13 govīs, kurām izslaukums ir 6000 kg. Labākais ganāmpulks ir Mārim Garselim. Salīdzinot ar to pašu laiku pagājušajā gadā govju skaits ir nedaudz samazinājies. Ja pagājušajā gada bija 184 govīs, tad šogad – 170.

Iesakam visiem zemniekiem padomāt par govju sēklošanu, no kurienes Jūs saucat sēklotāju un ar kādu bulli sēklot.

Dzintra Ulmane – zootehniķe – lopkopības pārraudzē.

*Lai saulē ilgi, ilgi jums vēl staro,
Kaut matos krīt un nekūst gadu sniegs,
Lai negurst jūsu rokas darbus darot,
Un sirdī nedziest radišanas prieks.*

A. Auziņš

Jūlijs – Augusts – Septembris

50 gadi

**Bērziņš Juris
Sippo Andrejs
Pētersone Vija
Začests Imants
Berkolde Ināra
Ulmane Māra
Šāvējs Vilis**

60 gadi

**Tetere Biruta
Kūla Maija
Munce Daira
Borkovska Rasma
Dulberga Ruta
Sēkliņa Skaidrīte**

70 gadi

**Ozols Alberts
Sietniece Velta**

Sveicam!

Paldies visiem, kuri mani apsveica dzīves jubilejā!

*Visām ģimenēm, kurās ir skolnieki, audzēkņi, studenti, visiem pedagogiem
bērnu dārzos un skolās – Priecīgu 1. septembri un veiksmīgu mācību gadu!*

Anna Āboliņa

Izdevējs – Rencēnu pagasts. Atbildīgā – Anna Āboliņa, tel. 42-275

Salikta un iespiesta SIA «Lapa» Valmieras tipogrāfijā, Valmierā, A. Upīša ielā 7. Pasūtījuma Nr. 1626. Tirāža 500.

PIELIKUMS IZDEVUMAM RENCĒNU ZIŅAS

'98
vasara

Lūk, pēc 9 mācību gadiem pamatskolā mūsu priekšā atrodas apņēmības pilni, skaisti un gudri jaunieši.

Ir 1998. gada 13. jūnijs Rencēnu pamatskolas zāle. No skolas direktora rokām dokumentu "Apliecība par pamatizglītību" saņem 21 absolvents: Līga Balode, Dace Bitte, Zanda Brauke, Maija Dudele, Laila Giluča, Sandra Grinvalde, Zane Jēkabsons, Īeva Kaparkalēja, Evija Liepiņa, Rudīte Liepiņa, Ēriks Makārovs, Inga Medne, Raitis Millers, Zigmārs Peičs, Gundega Puriņa, Sandra Pozņaka, Kristīne Skrastiņa, Māris Skujiņš, Lienīte Sprukte, Mārtiņš Šakins, Jānis Upmacis.

Draugi un radi viņus bagātīgi apdāvina ziediem, skolas direktors Ģirts Grava un audzinātāja Dina Oliņa – ar labiem novēlējumiem un I. Ziedoņa grādatu "Epifānijas".

Kādi viņi ir? Šajā brīdī ļoti skaisti, un šī mirkļa vizuālās atbalsis paliks arī fotogrāfijās.

Kādi viņi ir savā pašreizējā būtībā, dvēselē? Mammas un tēvi noteikti kaut ko zin un daudz ko arī nezina... Mācot šiem audzēkņiem latviešu valodu un literatūru 5 gadus, arī es pieskāros viņu dvēselēm un saņēmu kādas vibrācijas atpakaļ. Mācīšanās, jūs redzat, tas ir atgriezeniskais lietvārds, un tajā ietvertā būtība, jēga arī tāda ir – abpusēja darbība.

Un tāpēc – saku paldies saviem skolniekiem, šīvakara gaviļniekiem, par izjustiem un nopietniem brīžiem mūsu mācību stundās: kad jūs izpildījāt puisi un meitu apdziedināšanās dziesmas; kad runājāt garus fragmentus no Annas Brigaderes triloģijas "Dievs. Daba. Darbs", kad iejutāties Zentas Mauriņas domu pasaulē; kad veidojāt teikumu uzbūves shēmas; kad jautājāt: "Skolotāj, kāpēc tur jāliek komats?"

Līgo svētkos šovasar Rencēnu pagasta Līdzēnos, Bukā, Sauļos, Rencēnos un Rencēnmuižā folkloras kopa "ROTA" ieligoja krietni pirms Jāņiem. Bija sirsnīgas tikšanās ar Jāņiem un Jāņubērniem, bet bija arī neizpratne un izlikšanās, ka mūs neredz un nedzird ne dziesmas, ne mūziku, ne dejas. Ļoti jauka tikšanās, ligošana un kopīgas rotaļdejas bija pie Pabrikas ģimenes veikala "Vildēni" – attēlā.

Arī nākošā gada Jāņus ieligosim dažādās pagasta vietās, zemnieku sētās. Var arī speciāli mūs uzaicināt uz kādām mājām Jāņi, Līgas vai Jāņubērni, ja vien pašiem ir vēlēšanās.

Lasot eksāmenu darbus latviešu valodā un literatūrā, satiekos ar topošu jauniešu domu, jūtu un pieredzes pasauli! Lūdzu, pārliecinieties arī Jūs!

"Esi labs pret citiem, ja gribi, lai arī viņi ir labi pret tevi", raksta Laila.

"Par otru cilvēku nekad nevajag smieties jo tu nezini, kā pašam dzīvē var gadīties. Manuprāt, svarīgi ir uz klausīt pieredzējušus cilvēkus, kas zin daudz vairāk par dzīvi nekā mazs bērns," tā domā Kristīne.

"Terastais un pazīstamais vienmēr liekas vieglāks, un neviens negrib mēģināt visu mainīt – negrib iet grūtāko ceļu," saka Maija.

"Gundegas Repšes stāsts "Jorens – kokā kāpējs" pauž šādu dzīves gudrību: "Ja esi kaut ko iecerējis, bet tev neviens netic, turpini iecerēto veikt, vienalga, vai tas izdosies, vai nē,"" to raksta Rudīte.

"Vēji mainās, dzīve mainās, un viss nav tā, kā bija agrāk. Vēji dara gan labus, gan sliktus darbus: vieni nogalina, bet – citi atdzīvina; tā ir iekārtota dzīve," domā Evija.

"G. Repše, manuprāt, pauž tādu dzīves gudrību, ka ar ticību un cerību var kaut ko panākt, jā, varbūt tas ne vienmēr izdosies, bet labāk ir darīt, nevis padoties," raksta Lienīte.

"Tepat netālu no savas mājas viņš nostājas, kur vairāk cilvēku staigā, un sāka spēlēt. Izgājis pilsētas ielās, viņš piedāvāja prieku. Patiesu prieku. Steidzīgi gājēji vienaldzīgi klausījās divainajā cilvēkā, kurš piedāvāja prieku bez maksas. Bet neviens viņu nesaprata, ka viņš tā grib nopelnīt naudu. Visi tik staigāja garām, skatīdamies uz viņu un klausīdamies jauko mūziku, bet neviens nevarēja viņam iedot naudu", šis ir fragments no Zandas domraksta.

"Gundegas Repšes literārais darbs pauž domu, ka nav svarīgi tas, ko dara citi, bet svarīgi ir tas, ka pašam ir sava ideja," raksta Dace.

"Prieks ir visur, vienkārši vajag priecāties, vajag citiem dāvēt to...

Ir jāpriecājas par savu draugu, mammu, brāli, māsu.

Ir jāpriecājas par katru smaidu, ko tev velta otrs, par katru mīlu vārdu, Ir jāpriecājas, ja tev ir kaut viens draugs, kuram tu vari uzticēties..." Līga.

Izlaiduma vakarā prieks dominēja – prieks, ka piedzīvojam šādu mirkli.

Paldies visiem: 21 absolventam, skolotājam, skolotājiem, viesiem!

Paldies Jums, absolventu vecāki! Jūsu devums te ir vis-svarīgākais, un Jūs zināt – arī turpmāk no Jums tiks prasīts daudz!

Prieks un lepnums par Jūsu bērniem ir gan Jūsu, gan mūsu – visu!

Sarmīte Švalbe

Saule bija uzkāpusi Debesu kalnā visaugstāk. Dienas garums bija 17 stundas un 53 minūtes. Tik daudz gaismas vienviet būs atkal tikai pēc gada. Tik īsa un brīnumaina nakts – arī tikai pēc gada. Katrs šos svētkus uztver savādāk – kādam tie var būt vienkārši alus svētki, kādam vārda vai dzimšanas diena, bet kādam svētki, kuros var paliksmot draugu pulkā. Līdzēnos tie bija **svētki visiem**, kuri gribēja kaut nedaudz "iekrāsot" gan savu, gan pārējo ikdienas dzīvi.

Ar lielu atsaucību un gandarījumu tika uzposta ligošanas vieta. Cilvēki jau no paša rīta izjuta rāsas pilienu vēsumu, lasot ziedus plāvās un dārzos. Tā zeme zied tikai reizi gadā – ja pratāt salasīt, izdāvēt un saņemt šos ziedus – jums svētības netrūks visu gadu. Tika pīti ozolzaru vai-

nagi un iekārtotas deviņas ugunsgrāvu vietas, bet ligošana nāca pa trim vārtiem. Ja būs iekārtas jānūguni – tad tev būs izdevies savienot visgarākās dienas saulrietu ar nākamās dienas saullēktu, un tu būsī vismaz vienu nakti bijis stiprāks par tumsu. Neparasts šogad bija ziedu ugunsgrāvs, pie kura strādāja gan lieli, gan mazi. Katram zināšanai – Jāņi Līdzēnos tika svinēti pēc senlatviešu tradīcijām, kur katrs ugunsgrāvs simbolizē kaut ko jauku, piemēram, draudzību, satību, labklājību.

Jāņa tēva un Jāņa mātes gadā sauktie cilvēki ir viesu saņēmēji – saimnieki. Arī šogad Līdzēnos bija īsta Jāņa māte un Jāņa tēvs, kuri savus pienākumus pildīja godam. Katrs Jāņa bērns varēja nobaudīt kumosīņu no zeltainā Jāņu siera un ie-

dēt malku miežu alus. Īpaši tika sumināti Līdzēnu Līgas un Jāņi. Svētku viesi šogad bija sapulcējušies kuplā skaitā, kas, protams, ir patkami.

Ar lieliskiem priekšnesumiem uzstājās rencēnieši un ēvelieši. Ēvels dejotāji ar humoru apdziedāja "kārtīgākos" Līdzēnu iedzīvotājus. Papardes ziedu meklētājus visu nakti iedvesmoja patikama mūzika. Ar Jāņu nakts ugunsgrāvu siltumu un gaismu pildītajās sirdīs, esmu pārliecināta, ka pietiks gaismas, lai spētu rast sevī spēkus un dzīvot tā, kā vēlētos.

Nu ardievu, Jāņu diena,

Līdz cītiem Jāņiem.

Tad mēs tevi gaidīsim

Ar visiem ziediem.

Guna Gaile

Pārgaujas ģimnāzijas 11. kl. skolniece

Izskan "Rotas" koncerts Brīvdabas muzejā Vidzemes sētā.

Dziesmu un deju svētki šajā gadu tūkstotī – pēdējie. Arī mums – "ROTAI" bija pienākums un gods piedalīties šajos **svētkos 4. jūlijā Brīvdabas muzejā Vidzemes sētā**. Tur tīkāmies ar pārējām folkloras kopām – "Sudmalīņām", "Cielavu" un "Dzietiem". Bija ne tikai jādzied un jāroda rotaļdejas, bet arī no līdzpaņemtiem produktiem jāsagatavo un jāuzklāj latviešu ēdienu galds. Garšīga bija Andra Skrastiņa mammas ceptā rupjmaize, kas labi saderēja ar Māras Repinas bišu dravas medu, Līvijas un Arvida Einbergu govju pienu, Annas Aboliņas gatavoto sieru. Netrūka pašceptie cepumi, kūkas, aukstās zupas un dažāda veida salāti. Pie mūsu cienasta galda garšotāju un ēdāju netrūka, sevišķi cittautiešu no ārzemēm. Par interesantu pasākumu izvērtās pašu gatavoto produktu izsole, mūsu rupjmaizes kukulīti nopirka par Ls 3,50.

Koncerts Brīvdabas muzejā izskanēja un varējām doties mājās. No visiem Dziesmu svētkiem un Folkloras festivāliem mums katram ir mīļa piemiņas nozīmīte, šoreiz mūsu kultūras darbinieki to nebija varējuši izkārtot.

Paldies mūsu kopas vadītājam Irēnai un pagasta valdei par iespēju būt šo Dziesmu un deju svētku dalībniekiem!

Ilda Ventere

*Mans gaišais bērns, mana kastaņa svece,
Es vēlētos tevi laimīgu redzēt!*

Katru pavasari, pēdējā maija piektdienā, par tradīciju kļuvis mūsu lielākais un skaistākais pasākums, kad no bērnu dārzā atvadās mūsu nākamie skolēni. Šogad 1. septembrī skolas durvis vērš 10 mūsu audzēkņi.

Ja atceramies, tad pirms dažiem gadiem mazā cilvēciņa pasaule bija māmiņa, tētis, vecmāmiņa un vectētiņš. Mīļie, labie, stiprie cilvēki, kas pirmie mācīja mazajam skatīt dzīvi skaistu, tādu, kādu paši to redzēja un veidoja. Bet tad blakus nostājāmies mēs – bērnu dārzā darbinieki, pirmais lielākais bērnu kolektīvs, kur rotaļājoties mācījām mazulim apgūt zināšanas, darba tikumu, pašapkalpošanās iemaņas. Radās kolektīva sajūta, reķināšanās ar draugu. Parasti jaunākie bērni cenšas neatpalikt no vecākajiem. Bērnu dārzā pavadītajā laikā jūtas pārvērtības ir bērnos, viņi kļūst gudrāki, prātīgāki, mīļāki. Es domāju, vecākiem un mums, bērnu dārzā darbiniekiem, nav lielāka prieka redzēt mazuļus gudrus, veselus, laimīgus. Mēs ikdienā cenšamies radīt tādu vidi, lai viņi izaugtu par gudriem, godīgiem cilvēkiem.

Bērnu dārzā mazuļi savai "zinību pilij" ieliek pašu pirmo stūrakmeni, citām tā ir pirmā nedroši uzvilkta svītriņa, citam neveikli no klucīšiem uzbuvētā mājiņa, bet, laukam ritot viņi izaug, kļūst patstāvīgāki, lielāki. Pie mums bērni ir iepazīnuši burtus, iemācījušies lasīt – citam tas padodas grūti, lēnāk, bet cits jau lasa tekoši, prot apzināti

skatīt, reķināt. Lasīt māku bērni apguvuši garajos ziemas vakaros kopā ar audzinātājiem (pēc mūsu mācību programmas gan bērni ir jāiepazīstina ar burtiem, bet nav jāiemāca lasīt). Ja audzinātāja prot interesēt bērnu un viņam rodas interese par grāmatu, lasīšanu, tad ir jāatista šī lasītprasme. Parasti aktīvākie bērni lasīšanā aizrauj līdz kūrākos un līdz mācību gada beigām lasa visi.

Savus darba augļus jūtam pavasari, kad atvadāmies no mūs nākamajiem skolēniem. Tad vienmēr gribas atcerēties, kāds kurš bērniņš atnāca pie mums, kādas bija viņa zināšanas toreiz un tagad, kad aiz viņa aizveras bērnu dārzā durvis. Protams, neizsakāms prieks ir mums visiem, ja jūti, ka bērns ir paņēmis savam prātam to, ko viņam dāsnī dāvājušas Aijas, Lolitas un Ilzes audzinātājas. Savus 32 darba gadus mūsu bērnu dārzā pavadījušas abas auklītes Antonijas, kuras ir gādājušas, lai bērnu gultas veļa ir rūpīgi izmazgāta, izgludināta, telpas tīras un siltas. Kopā ar audzinātājiem viņas bērniem māca darba tikumu un mīlestību. Pavāre Anniņa rūpējas, lai visi būtu garšīgi paēduši.

Visu nedēļu, kopā būdamas ar bērniem, mēs esam kā viena liela ģimene, zinām, kas katram sāk jeb par ko visi kopā varam priecāties – par krāšni uzzīmētu ziedīņu, skaistu pasaku grāmatu vai jauku nosapnotu sapni.

No rīta, kad aizejam darbā, bērni ir kā bišu spietā, jo katram gribas ko pastāstīt, gribas pieglaust galviņu un pamīļoties.

Par to, ka pagastā ir bērnu dārzā, jāpateicas mūsu pašvaldībai, tās priekšsēdētājam Kārlim

Sedvaldam, kurš domā par jauno ģimeņu un bērnu nākotni, viņu izglītošanu. Paldies priekšsēdētājam, atrodot laiku, iegriezties pie mums bērnu dārzā, neliedzot padomu gan remontu, gan citos jautājumos.

Mēs, protams, nebūtu nekas, ja mūs neatbalstītu bērnu vecāki. Paldies par ausu cību vecāku komitejai un pārējiem vecākiem! Katrs vecāks zin savu atdevi bērnu dārzam gan malku skaldot, gan veicot citus darbus. Īpaši liels paldies Artūra Dambiša vecākiem, Līgas Bittes tētim un Marinas Mihailovas tētim.

Gribu novēlēt visiem labajiem cilvēkiem, kas ir kopā ar mums, izturību, labu veselību un dzīvesprieku, bet mūsu nākamajiem skolēniem – būt gudriem, veselīgiem, paklausīgiem gan skolā, gan mājās!

Līdzēnu bērnu dārzā vadītāja **L. Kārklīņa**

*Nākamie skolēni pēdējā dienā bērnu dārzā
kopā ar saviem draugiem,
vecākiem un darbiniekiem.*